

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

સ્પે. સીવિલ એપ્લીકેશન નં.૫૭૮૮ ઓફ ૨૦૧૨

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી એમ.આર.શાહ સહી/-
અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી બી.એન. કારીઆ સહી/-

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા
૨	પત્રકારને રીફર કરવામાં આવશે કે નહીં?	હા
૩	શું માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની ખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	ના

=====

અબ્દુલ સમદ અબ્દુલ હમીદ શેખ.... અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય- મુખ્ય સચિવ દ્વારા. અને ર..... પ્રતિવાદીઓ

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફે એડવોકેટ શ્રી રામકૃષ્ણ બી. દવે

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ - ૩ તરફે ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી એમ.આર.શાહ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી બી.એન. કારીઆ

તારીખ:૨૫/૦૧/૨૦૧૭

મૌખિક ચુકાદો

(પર: માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી એમ.આર.શાહ)

=====

[૧.૦] ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળની આ અરજી દ્વારા, અરજદારે સામાવાળાના તારીખ ૨૬ ૦૭.૨૦૧૦ અને ૦૮.૦૩.૨૦૧૨ ના વાદગ્રસ્ત હુકમો રદ અને બાતલ કરવા માટે યોગ્ય રિટ, હુકમ અથવા નિર્દેશ માટે

અરજ કરેલ છે જેના દ્વારા યોગ્ય આર.ટી.ઓ. સત્તાવાળાઓએ અરજદારના નામે પ્રશ્નવાળા વાહનની નોંધણી કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો, પ્રથમ તો એ કારણોસર કે ફોર્મ નં. ૨૨ માં રોડ વર્ધીનેસનું પ્રમાણપત્ર જે ઉત્પાદક પાસેથી રજૂ કરવાની જરૂર હતી તે રજૂ કરવામાં આવ્યું નથી અને એ કારણોસર પણ કે અગાઉના સમયગાળા માટે ચૂકવવાપાત્ર કરની રકમ અરજદાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવી નથી.

[૨.૦] હાલની અરજી ઉદભવવાના ટૂંકા તથ્યો નીચે મુજબ છે:

[૨.૧] આ વિવાદ ચેસીસ નં. ૩૫૭૧૫૨ ડીટીઝેડ જાપ૦૮૨૦ ધરાવતા વાહનના સંદર્ભમાં છે જે કોમર્શિયલ વાહન હતું. તે મૂળ રૂપે મેસર્સ ટાટા મોટર્સ ફાઇનાન્સ લિમિટેડ દ્વારા ફાઇનાન્સ કરવામાં આવ્યું હતું અને એક હસુમતીબેન રાઠવા દ્વારા ખરીદવામાં આવ્યું હતું. મૂળ માલિક – હસુમતીબેન રાઠવાએ ફાઇનાન્સરને ચૂકવણી કરવામાં કસૂર કરી હોવાથી, ફાઇનાન્સર – મેસર્સ ટાટા મોટર્સ ફાઇનાન્સ લિમિટેડે સદર વાહનનો કબજો પાછો મેળવી લીધો હતો. ત્યારબાદ, આવું વાહન અરજદારને વેચવામાં આવ્યું હતું જેમણે નોંધણી માટે અરજી કરી હતી. આર.ટી.ઓ. સત્તાવાળાઓએ આવા વાહનની નોંધણી કરવા સામે બે વાંધાઓ ઉઠાવ્યા હતા, એટલે કે આવા વાહનના મોટર વાહન કર ચૂકવવામાં આવ્યા ન હતા અને જ્યાં સુધી કુલ રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦/- નો કર ચૂકવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી આર.ટી.ઓ. સત્તાવાળાઓ અરજદારના નામે વાહનની નોંધણી કરવા માટે તૈયાર ન હતા. બીજો વાંધો એ હતો કે અરજદારે

ફોર્મ નં. ૨૨ માં રોડ વર્ધીનેસનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું ન હતું. તેથી, અરજદારે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ હાલની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન દાખલ કરેલ છે, જેમાં અરજદારના નામે ઉપરોક્ત વાહનની નોંધણી ન કરવાના આર.ટી.ઓ. સત્તાવાળાઓના વાદગ્રસ્ત નિર્ણયને પડકારવામાં આવ્યો છે, જેનો ઉપરોક્ત બે કારણોસર ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો.

[૩.૦] અરજદાર વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી રામકૃષ્ણ દવેએ આગ્રહપૂર્વક રજૂઆત કરી છે કે જો વાહન બોડીબિલ્ડિંગના કામ માટે બહાર ગયું હોય, તો ફોર્મ નં. ૨૨એ માં પ્રમાણપત્ર ઉત્પાદક તેમજ બોડીબિલ્ડર દ્વારા રજૂ કરવાની જરૂર હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રસ્તુત કેસમાં એ નિર્વિવાદ છે કે બહાર કોઈ બોડીબિલ્ડિંગનું કામ કરવામાં આવ્યું ન હતું અને તેથી, ઉત્પાદકે પોતે રોડ વર્ધીનેસનું પ્રમાણપત્ર જારી કર્યું હતું, જોકે ભૂલથી તે ફોર્મ નં. ૨૨એ માં જારી કરવામાં આવ્યું હતું. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સારૂપે ફોર્મ નં. ૨૨ અને ફોર્મ નં. ૨૨એ બંને રોડ વર્ધીનેસના સંદર્ભમાં પ્રમાણપત્રો છે. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જ્યારે અરજદારે ઉત્પાદક દ્વારા જારી કરાયેલ રોડ વર્ધીનેસનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું હતું, ત્યારે તેને જરૂરી પાલન કરવામાં આવ્યું હોવાનું કહી શકાય. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેથી ઉપરોક્ત કારણોસર સામાવાળા સત્તાધિકારી અરજદારના નામે વાહનની નોંધણીનો ઇનકાર કરવામાં વ્યાજબી ન હતા.

[૩.૧] હવે, જ્યાં સુધી અગાઉના સમયગાળા માટે કરની માંગણીનો સંબંધ છે,

અરજદાર વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી દવે દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રથમ તો જે સમયગાળા દરમિયાન ફાઈનાન્સર દ્વારા વાહનનો કબજો પાછો મેળવી લેવામાં આવ્યો હતો, સદર ફાઈનાન્સર ધ મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ ની કલમ ૮ ના અર્થમાં ડીલર હોવાથી ધ ગુજરાત મોટર વ્હીકલ્સ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૫૮ (જે હવે પછી "ધ એક્ટ, ૧૯૫૮" તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની કલમ ૩ ના પ્રથમ પરંતુક હેઠળ સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવેલ કર કરતાં વધુ કોઈ કર ચૂકવવા માટે જવાબદાર ન હતો.

[૩.૨] એવી વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રસ્તુત કેસમાં સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૨) પણ અમલમાં આવશે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે એ નિર્વિવાદ છે કે અગાઉ વાહન ન તો હસુમતીબેન રાઠવાના નામે કે ન તો મેસર્સ ટાટા મોટર્સ ફાઈનાન્સ લિમિટેડના નામે નોંધાયેલું હતું. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રથમ વખત અરજદાર દ્વારા નોંધણી માટે અરજી સબમિટ કરવામાં આવી હતી જે સત્તાવાળાઓ દ્વારા વાદગ્રસ્ત હુકમથી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેથી સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૨) ને ધ્યાનમાં લેતા, કર ચૂકવવાની જવાબદારી નોંધણી માટેની અરજી નામંજૂર થયા પછી જ ઉદભવશે.

[૩.૩] એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અન્યથા પણ અગાઉના સમયગાળા માટે કરના લેણાં ન ચૂકવવાના કારણોસર, નોંધણીનો ઇનકાર કરી શકાય નહીં. ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને અને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં.

૧૦૦૫૦/૨૦૧૧ માં આપવામાં આવેલ મહાસાગર ટ્રાવેલ્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત અને અન્ય ના કેસમાં અને ૨૦૧૪(૩૫) જી.એચ.જે. ૩૮૯ માં રિપોર્ટ થયેલ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત શ્રુ સેક્રેટરી અને અન્ય વિરુદ્ધ મોનો સ્ટીલ્સ (ઇન્ડિયા) લિ. અને અન્ય ના કેસમાં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચના ચુકાદાઓ પર આધાર રાખીને, હાલની અરજી મંજૂર કરવા અને અરજ કર્યા મુજબની રાહતો આપવા માટે અરજ કરવામાં આવી છે.

[૩.૪] એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૦.૧૨.૨૦૧૨ ના વચગાળાના હુકમ અનુસાર, માંગવામાં આવેલ કરની સંપૂર્ણ રકમ એટલે કે રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦/- જમા કરાવવા પર વાહન અરજદારના નામે નોંધવામાં આવ્યું છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેથી એકવાર વાદગ્રસ્ત માંગણી રદ કરવા માટેની અરજ મંજૂર કરવામાં આવે છે અને તેને રદ કરવામાં આવે છે તો અરજદાર ઉપરોક્ત રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦/- ની રકમના રિફંડ માટે હકદાર રહેશે. તેથી, તેમણે તે મુજબ યોગ્ય હુકમ પસાર કરવા અરજ કરી છે.

[૪.૦] આર.ટી.ઓ. સત્તાવાળાઓ વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર શ્રી હાર્દિક વોરા દ્વારા હાલની અરજીનો ઉગ્ર વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે. સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૮ સાથે વંચાણે લેતા કલમ ૪ ની પેટા-કલમ (૧) પર આધાર રાખીને, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે એકવાર વાહન ઉપયોગમાં લેવાયા પછી કર ચૂકવવાની જવાબદારી ઉદભવે છે.

એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જો ફાઇનાન્સર ત્યારબાદ વાહનનો કબજો પાછો મેળવી લે છે અને સદર વાહનનો ઉપયોગ થવાનો ન હોય, તો તે કિસ્સામાં ફાઇનાન્સર અને/અથવા સંબંધિત વ્યક્તિએ બિન-ઉપયોગ માટે યોગ્ય અરજી સબમિટ કરવાની જરૂર હતી અને જે વર્ષ દરમિયાન વાહનનો ઉપયોગ થતો નથી તે વર્ષ માટે આવી અરજીની પ્રક્રિયા કર્યા પછી સદર સમયગાળા માટે કર ચૂકવવાની જવાબદારી ઉદભવશે નહીં. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે પ્રસ્તુત કેસમાં ફાઇનાન્સર દ્વારા વાહનનો કબજો પાછો મેળવી લેવામાં આવ્યા પછી, આવી કોઈ અરજી આપવામાં આવી ન હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેથી સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૮ સાથે વંચાણે લેતા કલમ ૪ ને ધ્યાનમાં લેતા, પ્રશ્નવાળું વાહન મૂળ રૂપે ઉપયોગમાં લેવાયા પછી આર.ટી.ઓ. કર ચૂકવવાની જવાબદારી શરૂ થશે અને ચાલુ રહેશે અને સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૮ ને ધ્યાનમાં લેતા, ત્યારબાદનો ખરીદનાર કરવેરા સત્તાવાળાઓને કરના લેણાં ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે.

[૪.૧] હવે, જ્યાં સુધી મહાસાગર ટ્રાવેલ્સ લિમિટેડ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણય પર આધાર રાખવાનો સંબંધ છે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તથ્યો પર સદર નિર્ણય હાથ પરના કેસના તથ્યોને લાગુ પડશે નહીં. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેવી જ રીતે મોનોસ્ટીલ્સ (ઇન્ડિયા) (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચનો નિર્ણય પણ હાથ પરના કેસના તથ્યોને લાગુ પડશે નહીં.

ઉપરોક્ત રજૂઆતો કરીને હાલની અરજી ફગાવી દેવા માટે અરજ કરવામાં આવી છે.

[પ.૦] સંબંધિત પક્ષકારો વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન એડવોકેટ્સને વિસ્તારપૂર્વક સાંભળવામાં આવ્યા. શરૂઆતમાં એ નોંધવું જરૂરી છે કે અરજદાર ત્યારબાદનો ખરીદનાર છે જેણે ફાઇનાન્સર પાસેથી પ્રશ્નવાળું વાહન ખરીદ્યું છે. એ નિર્વિવાદ છે કે વાહન મેસર્સ ટાટા મોટર્સ ફાઇનાન્સ લિમિટેડ લિ. ની માલિકીનું હતું જે હસુમતીબેનને ફાઇનાન્સ આપીને વેચવામાં આવ્યું હતું. જે માલિકે ફાઇનાન્સ લીધું હતું તેણે મેસર્સ ટાટા મોટર્સ ફાઇનાન્સ લિમિટેડને હમાઓ / વેચાણ અવેજ ચૂકવ્યા ન હતા અને તેથી, સદર વાહન પાછું મેળવી લેવામાં આવ્યું હતું. અરજદારે સદર વાહન મેસર્સ ટાટા મોટર્સ ફાઇનાન્સ લિમિટેડ પાસેથી પાછું મેળવી લેવામાં આવ્યા પછી મેસર્સ ટાટા મોટર્સ ફાઇનાન્સ લિમિટેડ પાસેથી ખરીદ્યું હતું. અરજદારે રેકૉર્ડ / આર.ટી.ઓ. બુકમાં પોતાનું નામ નોંધવા માટે અરજી સબમિટ કરી હતી જે ઉપરોક્ત કારણોસર એટલે કે અરજદારે ફોર્મ નં. ૨૨ માં ઉત્પાદકનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું ન હતું અને આર.ટી.ઓ. કર પેટે રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦/- ની રકમ ચૂકવવાપાત્ર હતી તે કારણોસર નામંજૂર કરવામાં આવી હતી.

[પ.૧] હવે, જ્યાં સુધી અરજદારના નામે વાહનની નોંધણી કરવાનો ઇનકાર એ કારણોસર કરવામાં આવ્યો છે કે અરજદારે ફોર્મ નં. ૨૨ માં ઉત્પાદક દ્વારા જારી કરવામાં આવેલ પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું ન હતું તે અંગે સંબંધ છે, એ નોંધવું જરૂરી છે

કે અરજદારે ફોર્મ નં. ૨૨એ માં ઉત્પાદકનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું હતું. વાહન રોડ વર્ધી છે તે દર્શાવવા માટે આવા પ્રમાણપત્રની જરૂર હતી. જો ઉત્પાદકના સ્થળની બહાર બોડીબિલ્ડિંગના કામ માટે વાહન મોકલવામાં આવે છે, તો તે કિસ્સામાં આવું પ્રમાણપત્ર ફોર્મ નં. ૨૨એ માં જારી કરવાની જરૂર છે, જે ઉત્પાદક તેમજ બોડીબિલ્ડર દ્વારા સહી કરીને જારી કરવાની જરૂર છે. જોકે, હેતુ અને ઉદ્દેશ્ય એ જોવાનો છે કે રોડ વર્ધીનેસનું પ્રમાણપત્ર જારી કરવામાં આવે છે. પ્રસ્તુત કેસમાં અરજદાર વતી એવો કેસ છે કે પ્રશ્નવાળું વાહન બહારના કોઈ બોડીબિલ્ડિંગના કામ માટે ક્યારેય બોડીબિલ્ડરને મોકલવામાં આવ્યું ન હતું. તેથી, માત્ર ફોર્મ નં. ૨૨ માં રોડ વર્ધીનેસના પ્રમાણપત્રની જરૂર હતી. જોકે, ગફલતથી અને ભૂલથી એવું જણાય છે કે અરજદારે ફોર્મ નં. ૨૨એ માં ઉત્પાદક પાસેથી પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું હતું, જે સારૂપે રોડ વર્ધીનેસનું પ્રમાણપત્ર હોવાનું કહી શકાય. આ સંજોગોમાં, એવું કહી શકાય કે રોડ વર્ધીનેસનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવાની આવશ્યકતાનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે. આ સંજોગોમાં કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં ઉપરોક્ત કારણોસર અરજદારના નામે વાહનની નોંધણી કરવાનો ઇનકાર કરવામાં આર.ટી.ઓ. સત્તાવાળા વ્યાજબી નથી.

[પ.૨] હવે, જ્યાં સુધી અરજદાર પાસેથી વાહન પર લેણાં અને ચૂકવવાપાત્ર કરની માંગણીનો સંબંધ છે, અરજદાર વતી એવી રજૂઆત છે કે એકવાર વાહન ફાઈનાન્સર દ્વારા પાછું મેળવી લેવામાં આવ્યા પછી, આવા ફાઈનાન્સરને ફરીથી સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૮ ના અર્થમાં ડીલર માનવામાં આવશે અને તેથી,

આવા ડીલરે સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૩ ના પ્રથમ પરંતુક હેઠળ સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવેલ કર કરતાં વધુ કોઈ કર ચૂકવવાની જરૂર નથી. ઉપરોક્ત રજૂઆતમાં કોઈ તથ્ય નથી અને તે સ્વીકારી શકાય તેમ નથી. એકવાર ફાઈનાન્સર દ્વારા વાહન અન્ય વ્યક્તિને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા પછી, તે કિસ્સામાં સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૩(૧) ને ધ્યાનમાં લેતા, આવા વાહન પર કર ચૂકવવાની જવાબદારી ઉદભવશે. કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૧) જોગવાઈ કરે છે કે રાજ્યમાં ઉપયોગમાં લેવાતા અથવા ઉપયોગ માટે રાખવામાં આવતા તમામ મોટર વાહનો પર, અધિકૃત રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા, રાજ્ય સરકાર દ્વારા નક્કી કરાયેલા દરે કર લાદવામાં આવશે અને વસૂલવામાં આવશે. તેથી, જે ક્ષણે વાહનનો કબજો ખરીદનારને સોંપવામાં આવ્યો હતો જેણે ફાઈનાન્સર પાસેથી લોન લીધી હતી અને તેને ઉપયોગમાં લેવામાં આવ્યું હતું ત્યારે કર ચૂકવવાની જવાબદારી ઉદભવે છે. કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૧) નું પરંતુક માત્ર એવા કિસ્સામાં જ લાગુ પડશે જ્યાં વાહન આવા વાહનોના ડીલર અથવા ઉત્પાદક દ્વારા, વેપારના હેતુ માટે રાખવામાં આવે છે, ત્યાં દર વર્ષે રૂ. ૫૦૦૦ થી વધુ ન હોય તેવી કરની રકમ લાદવામાં આવશે અને વસૂલવામાં આવશે જે રાજ્ય સરકાર, અધિકૃત રાજપત્રમાં જાહેરનામા દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરી શકે, માત્ર એવા મોટર વાહનો પર જેને ધ મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ હેઠળ બનાવેલા નિયમો દ્વારા નિર્ધારિત રીતે રસ્તાઓ પર ઉપયોગ કરવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે. જેનો અર્થ એ છે કે આવા ડીલર / ઉત્પાદકને સમારકામના મર્યાદિત હેતુ માટે વાહનનો ઉપયોગ કરવાની છૂટ છે પરંતુ રસ્તા પર ઉપયોગ કરવાની પરવાનગી

નથી. પ્રસ્તુત કેસમાં આવી કોઈ સંભાવના નથી. આ સંજોગોમાં અરજદાર વતી કરવામાં આવેલી રજૂઆત કે જે સમયગાળા દરમિયાન ફાઈનાન્સર દ્વારા વાહન પાછું મેળવી લેવામાં આવ્યું છે, તે સમયગાળા માટે આવા ફાઈનાન્સર ધ મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ ની કલમ ૮ ના અર્થમાં ડીલર હોવાથી સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૩ ના પ્રથમ પરંતુક હેઠળ સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવેલ કર કરતાં વધુ કોઈ કર ચૂકવવા માટે જવાબદાર ન હતો તેમાં કોઈ તથ્ય નથી અને તે સ્વીકારી શકાય તેમ નથી.

[૫.૩] હવે, જ્યાં સુધી અરજદાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવનાર કરની જવાબદારીનો સંબંધ છે અને અરજદાર વતી કરવામાં આવેલી રજૂઆત કે કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૨) ને ધ્યાનમાં લેતા નોંધણીના પ્રમાણપત્રના ઇનકાર પહેલાના સમયગાળા માટે, કોઈ જવાબદારી રહેશે નહીં, તો ઉપરોક્ત રજૂઆતમાં કોઈ તથ્ય નથી. એ નોંધવું જરૂરી છે કે સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૩ ની પેટા-કલમ (૧) ને ધ્યાનમાં લેતા, એકવાર વાહન ટ્રાન્સફર થઈ જાય અને ઉપયોગમાં લેવામાં આવે એટલે કર ચૂકવવાની જવાબદારી ઉદભવે છે. જો ત્યારબાદ ફાઈનાન્સર દ્વારા વાહન પાછું મેળવી લેવામાં આવે, તો તે કિસ્સામાં આવા ફાઈનાન્સરને ઉપલબ્ધ ઉપાય એ રહેશે કે આવા વાહનના બિન-ઉપયોગ માટે યોગ્ય સત્તાધિકારી સમક્ષ યોગ્ય અરજી સબમિટ કરવી અને આવા બિન-ઉપયોગના સમયગાળા માટે કર ચૂકવવાની જવાબદારી ઉદભવશે નહીં. અન્યથા કર ચૂકવવાની જવાબદારી ચાલુ રહે છે.

[પ.૪] સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૪(૧) જોગવાઈ કરે છે કે દરેક નોંધાયેલ માલિક, અથવા આવા મોટર વાહનોનો કબજો અથવા નિયંત્રણ ધરાવતા કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા અગાઉથી કર ચૂકવવો જરૂરી છે. સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની કલમ ૮ જોગવાઈ કરે છે કે જો કોઈ મોટર વાહનના સંબંધમાં લાદવાપાત્ર કર તેની ચૂકવણી માટે જવાબદાર કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા અણચૂકવ્યો રહે, અને આવી વ્યક્તિ કર ચૂકવ્યા પહેલાં આવા વાહનની માલિકી ટ્રાન્સફર કરે છે અથવા આવા વાહનનો કબજો અથવા નિયંત્રણ ધરાવતી નથી, તો જે વ્યક્તિને વાહનની માલિકી ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી છે અથવા જે વ્યક્તિ આવા વાહનનો કબજો અથવા નિયંત્રણ ધરાવે છે તે પણ કરવેરા સત્તાધિકારીને સદર કર ચૂકવવા માટે જવાબદાર રહેશે. ઉપરોક્ત જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતા એવું કહી શકાય નહીં કે સામાવાળા સત્તાધિકારીએ આવા વાહનો પર લેણાં કરની માંગણી કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે અને/અથવા ગેરકાયદેસર રીતે અને/અથવા સદર એક્ટ, ૧૯૫૮ ની જોગવાઈઓની બહાર જઈને કાર્ય કર્યું છે.

[પ.૫] હવે, જ્યાં સુધી મહાસાગર ટ્રાવેલ્સ લિ. (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચના નિર્ણય પર આધાર રાખવાનો સંબંધ છે, સદર કેસમાં તથ્યોને ધ્યાનમાં લેતા, અમારો અભિપ્રાય છે કે સદર નિર્ણય હાથ પરના કેસના તથ્યોને લાગુ પડશે નહીં. ડિવિઝન બેન્ચ સમક્ષના કેસમાં, માલિકે કામચલાઉ નોંધણી માટે અરજી સબમિટ કરી હતી અને તેને બોડીબિલ્ડિંગ માટે ગેરેજમાં મોકલવામાં આવ્યું હતું. ધ મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ ની કલમ

૪૩(૨) ની જોગવાઈઓ મુજબ, સદર કલમ હેઠળ કરવામાં આવેલ કામચલાઉ નોંધણી માત્ર એક મહિનાથી વધુ ન હોય તેવા સમયગાળા માટે જ માન્ય રહેશે અને તે રિન્યુ કરી શકાશે નહીં. જોકે, પરંતુકને ધ્યાનમાં લેતા જ્યાં આવી રીતે નોંધાયેલ મોટર વાહન એક ચેસીસ છે જેની સાથે બોડી જોડવામાં આવી નથી અને બોડી ફિટ કરવા માટે અથવા માલિકના નિયંત્રણ બહારના કોઈપણ અણધાર્યા સંજોગોને કારણે સદર એક મહિનાના સમયગાળાની બહાર તેને વર્કશોપમાં રોકી રાખવામાં આવ્યું છે, તે સમયગાળો, આવી ફી, જો કોઈ હોય, જે નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેની ચૂકવણી કરવા પર નોંધણી સત્તાધિકારી અથવા અન્ય નિર્ધારિત સત્તાધિકારી દ્વારા, જે પણ કિસ્સો હોય, તે મુજબ આવા વધુ સમયગાળા અથવા સમયગાળાઓ માટે લંબાવી શકાય છે. ડિવિઝન બેન્ચ સમક્ષના કેસમાં એવું જાણવા મળ્યું હતું કે તોફાનોના કારણે વાહનને ગેરેજ / બોડીબિલ્ડરના પરિસરમાંથી બહાર લાવવામાં આવ્યું ન હતું અને ત્યારબાદ જ્યારે સત્તાવાળાઓએ તેને માની લેવાયેલ ઉપયોગ તરીકે ગણીને સદર સમયગાળા માટે કર લાદ્યો હતો, ત્યારે એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે સત્તાવાળાઓ વ્યાજબી ન હતા. આ સંજોગોમાં, તથ્યો પર સદર નિર્ણય હાથ પરના કેસના તથ્યોને લાગુ પડશે નહીં. તેવી જ રીતે, મોનો સ્ટીલ્સ (ઇન્ડિયા) લિ. ના કેસમાં આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચનો નિર્ણય પણ હાથ પરના કેસના તથ્યોને લાગુ પડશે નહીં. ડિવિઝન બેન્ચ સમક્ષના કેસમાં એ નિર્વિવાદ છે કે ત્યારબાદના ખરીદનારે જાહેર હરાજીમાં સ્કેપ તરીકે વાહન ખરીદ્યું હતું અને તેથી, ધ મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ ની કલમ ૨(૨૮) ને ધ્યાનમાં લેતા, એવું

ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે સ્કેપ રોડ મોબાઈલ કેન મોટર વાહન કહી શકાય નહીં કારણ કે તેના માલિકો દ્વારા તેની પોતાની યાંત્રિક શક્તિથી રસ્તાઓ પર તેનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી અને તે રસ્તા પર પરિવહન માટે નથી. આ સંજોગોમાં, સદર નિર્ણય પણ હાથ પરના કેસના તથ્યોને લાગુ પડશે નહીં.

[૬.૦] ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને અને ઉપર જણાવેલા કારણોસર, હાલની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન અંશતઃ સફળ થાય છે. અરજદારે ફોર્મ નં. ૨૨ માં પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું ન હતું તે કારણોસર વાહનની નોંધણી ન કરવામાં સત્તાવાળાઓ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત હુકમ આથી રદ અને બાતલ કરવામાં આવે છે અને એવું અવલોકન કરવામાં આવે છે અને ઠરાવવામાં આવે છે કે અરજદારે ફોર્મ નં. ૨૨એ માં ઉત્પાદક દ્વારા જારી કરાયેલ રોડ વર્ધીનેસનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કર્યું હોવાથી, કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં, આવી શરતનું પાલન કરવામાં આવ્યું હોવાનું માનવામાં આવે છે.

હવે, જ્યાં સુધી રૂ. ૨,૪૦,૦૦૦/- ની માંગણીના સંદર્ભમાં હાલની અરજીનો સંબંધ છે જે અરજદારે ત્યારબાદ જમા કરાવ્યા છે અને આવી જમા રકમ પર વાહન હવે અરજદારના નામે નોંધાયેલ છે, અત્રે ઉપર જણાવેલા કારણોસર, અરજી ફગાવી દેવામાં આવે છે. રૂલ ઉપરોક્ત હદ સુધી અંશતઃ એબ્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે અને બાકીના માટે ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે.

સહી / -

(એમ. આર. શાહ, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી / -

(બી. એન. કરિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.